

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno diplomanta/diplomantky:	Lucie Horejcová
Téma práce:	Limity zůstavitelovy vůle
Rozsah práce:	86 stran (186 512 znaků)
Datum odevzdání práce:	9. 3. 2023

1. Aktuálnost (novost) tématu

Dědické právo prošlo v souvislosti s rekonstrukcí poměrně zásadními změnami, přičemž jedním z ústředních posunů je deklarovaná snaha o posílení autonomie vůle zůstavitele. Z tohoto důvodu považuji téma zvolené diplomantkou, které se zabývá právě otázkou testovací svobody, respektive jejími limity v novém civilním právu, za aktuální. Novost tématu diplomové práce pak spatřuji ve snaze autorky systematicky vymezit a komplexněji pojmout limity zůstavitelovy vůle napříč jednotlivými základními instituty dědického práva.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Téma považuji za středně náročné. Náročným jej činí zejména snaha autorky o komplexní pojednání o jednotlivých institutech dědického práva, což na straně autorky vyžaduje velmi dobrou orientaci v této oblasti práva. Náročnost umocňuje také pasáž o historickém vývoji testovací svobody či snaha autorky o komparaci s francouzskou úpravou. Autorka v práci používá především metodu popisnou, analytickou a komparativní.

3. Formální a systematické členění práce

Mám za to, že diplomantka zvolila velmi vhodné a přehledné členění. Právě systematické rozdělení lze dle mého názoru považovat za jednu z předností práce. Diplomantka nejprve začíná obecným úvodem do problematiky, kde vymezuje principy dědického práva, zásady a zejména obsah a význam testovací svobody. Následuje kapitola o historickém vývoji pojetí testovací svobody a jejích limitů v minulosti. Poté se diplomantka zaměřuje na jednotlivé instituty dědického práva, které jsou projevem autonomie vůle zůstavitele, přičemž v této souvislosti upozorňuje také na zákonné limity. Následuje kapitola o jednom z hlavních korektivů testovací svobody v podobě ochrany nepominutelného dědice. Na závěr je obsažena kapitola o dědickém právu ve Francii.

4. Vyjádření k práci

Práci hodnotím pozitivně. Diplomantka prokázala orientaci v tématu i velmi dobrý přehled v jednotlivých institutech dědického práva. Oceňuji přitom originální pojetí, kdy se diplomantka snaží systematicky pojednat o limitech autonomie vůle zůstavitele napříč nejdůležitějšími institutech dědického práva, zejména pak u jednotlivých pořízeních pro případ smrti, přičemž neopomíná ani velmi důležitý mantinel testovací svobody spočívající v ochraně nepominutelného dědice. Právě v tomto aspektu spatřuji největší přínos hodnocené práce. Ač je na řadě míst diplomová práce deskriptivní, autorka se nebojí vyjádřit vlastní názory či úvahy *de lege ferenda*; diplomová práce tedy vnáší do zkoumané problematiky nové myšlenky a podněcuje k další diskusi.

Pokud jde o závěrečnou kapitolu práce, oceňuji autorčinu snahu o komparaci a práci s cizojazyčnými zdroji. Na stranu druhou mám však za to, že diplomantka plně nevyužila potenciál, který srovnání s francouzskou úpravou nabízí (např. k většímu propojení získaných poznatků s hodnocením tuzemské právní úpravy).

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Autorka dle mého splnila cíl, který si vymezila v úvodu.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Práce je zčásti popisná, nicméně diplomantka se snaží téma pojmout originálně a na řadě míst vyjádřit i své vlastní myšlenky (např. úvahy de lege ferenda v závěru, kritické výhrady vůči dědické smlouvě apod.).
Logická stavba práce	Systematiku práce považuji za adekvátní.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Dílčí výhradu co do formální stránky lze uplatnit k nedůslednému používání citací, kdy diplomantka na některých místech dává číslo poznámky pod čarou před interpunkcí (tečku) a někdy za interpunkcí (tečku), přitom se zjevně poznámka pod čarou týká celé věty (správně by v těchto případech mělo být číslo poznámky pod čarou za interpunkcí).
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Přiměřená s ohledem na rozsah tématu a omezený rozsah diplomové práce.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Považuji ji za dekvátní. Dílčí výhradu lze vznést k tomu, že na některých místech práce se liší odsazení prvního řádku.
Jazyková a stylistická úroveň	Z jazykového a stylistického hlediska hodnotím práci jako kvalitní – práce je čtivá, a přitom psaná odborným jazykem. Drobné překlepy či gramatické nedostatky se vyskytují spíše výjimečně (např. „svoji“ namísto „svou“ na str. 1 a 14, chybějící tečka na str. 11, „neznali“ namísto „neznaly“ na str. 18, „Evropská Unie“ namísto „Evropské unie“ na str. 44, či obecně chybějící interpunkce uprostřed věty – např. str. 15 či 24), byť větší frekvenci jazykových nedostatků jsem zaznamenala v kapitole č. 5.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

V rámci obhajoby by se diplomantka mohla zabývat těmito otázkami:

- Co považuje diplomantka za nejzásadnější posun v oblasti testovací svobody v nové právní úpravě ve srovnání se stavem před rokem 2014?
- V závěru autorka zmiňuje potřebu úpravy dědické smlouvy tak, aby byla více využívána. S tím lze souhlasit. Autorka však doplňuje, že inspirací může být francouzské právo, které je vůči dědickým smlouvám restriktivní. Může diplomantka rozvést, v čem konkrétně by se mohla česká úprava dědické smlouvy ve Francii inspirovat?
- Zajímá mě názor autorky na to, kde jinde, vedle dědické smlouvy, by se mohl občanský zákoník inspirovat ve francouzském Code civil.

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Práci doporučuji k obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň	Výborně

V Praze dne 15. 5. 2023

JUDr. Anežka Janoušková, Ph.D.
oponent/oponentka